

RABIH AZAD-AHMAD

Rabih Azad-Ahmad blev født i 1976 i en flygtningelejr i Elbass i Sydlibanon. Som 13-årig flygtede han med sine forældre og fem søskende til Danmark. Efter en årrække uden egentlige mål, håb eller drømme for fremtiden, skete der pludseligt noget skelsættende, der vendte op og ned på Rabihs liv. I dag er Rabih uddannet jurist og har sin egen advokatpraksis. Samtidig er han rådmand for Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune og dermed politisk leder for 850 medarbejdere og politisk ansvarlig for en lang række opgaver og tilbud inden for blandt andet kultur, idræt, borgerservice, biblioteker og musik.

BARNDOMMEN

Jeg blev født i 1976 – det år den libanesiske borgerkrig startede. Jeg blev født i en flygtningelejr Elbass i det sydlige Libanon, af forældre, der selv var blevet fordrevet fra Palæstina. Under min opvækst gennemgik Libanon en blodig borgerkrig. Det betød, at min familie utallige gange måtte flygte rundt i landet.

Der er meget forskel på flygtningelejrene i Libanon. Nogle er meget værre end andre. I den flygtningelejr, hvor vi boede fra jeg blev født og frem til jeg gik i 2.-3. Klasse, havde vi eget hus og have. I andre flyttede vi ind i forladte huse. Min far har altid haft job i lejrene. Han var gartner på forskellige appelsin- og citronplantager og forsørgede på denne måde familien. Ofte var skolerne lukkede, så jeg brugte en stor del af min tid på at lege med de andre børn, og så havde jeg en passion for duer. Jeg havde fået 10 duer af min far, som jeg brugte megen tid på at iagttage. Jeg holdt især af at se dem flyve og slå kolbøtter.

FLUGTEN TIL DANMARK

Da Israel invaderede landet i 1982, mistede jeg en af mine brødre. Krigen blussede op, og min far overvejede, om vi skulle flygte. Min mor og min politisk aktive storebror synes, at det ville være at svigte, hvis vi flygtede. Men i 1986 mistede jeg endnu en bror, og min ældste bror blev fængslet og tortureret. Det blev til sidst for meget for mine forældre med mine brøders død og de mange flugter fra flygtningelejr til flygtningelejr. Så de valgte til sidst at flygte ud af landet. Først flygtede først min far, og et lille år senere – i 1989 – fulgte min mor, mine fem søskende og jeg med.

Trods den kaotiske borgerkrig, var jeg ikke meget for at forlade Libanon. Jeg havde gode venner, og mit opdræt af duer fyldte rigtig meget i mit liv. Samtidig ville jeg ikke skilles fra min 80-årige farmor, der brugte lang tid på at fortælle historier fra det Palæstina, hun selv var flygtet fra. Hun var derudover så gammel, at jeg jo vidste, at jeg ikke ville komme til at se hende igen, når jeg tog af sted.

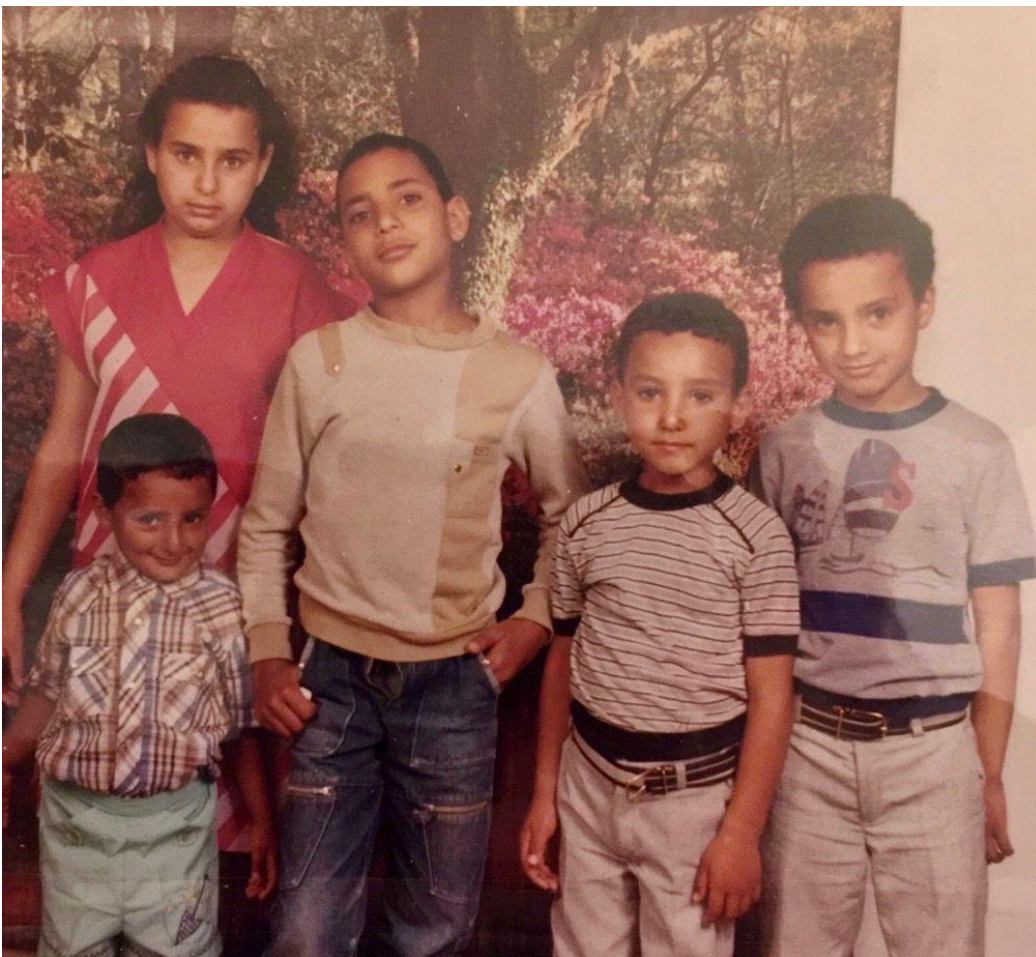
At det blev Danmark, vi endte i, var en tilfældighed. Første gang vi prøvede at flygte, var det Tyskland, rejsen gik til, men så blev det aflyst. Da min far efterfølgende prøvede at flygte alene, var destinationen Danmark, så derfor blev det Danmark vi andre efterfølgende kom til.

Det var rigtig hårdt at skulle sige farvel til alle og starte et nyt liv et helt andet sted i verden. Vi kom til et asylcenter i Haderslev. I starten var det hårdt.

Asylcentret lå langt fra alting, og min storesøster og jeg græd. Vi synes, her var ufatteligt koldt, men heldigvis var hele familien samlet.

Efter et par måneder på asylcentret flyttede vi til en lejlighed i Gellerupparken i Aarhus. I dag bor vi alle stadig i Aarhus, undtagen en søster, der har bosat sig i København.

Da jeg flyttede til Aarhus, startede jeg i skole, men det gik ikke så godt. Jeg var ikke så optaget af at lære dansk, for jeg var sikker på, at vi skulle vende tilbage til Libanon, når der blev fred. Jeg var heller ikke så optaget af at blive til noget.

DEN DAG MIT LIV FORANDREDE SIG

Men efter tre år, så skete der noget skelsættende. Jeg var 16 år og gik i 9. klasse, da min barndomsven Bilal en dag ringede på min dør. Det var en helt

almindelig dag, troede jeg. Men det viste sig, at dén dag blev et vendepunkt for mig. Et stærkt håb blev tændt i mig – dén dag forandrede mit liv sig for altid.

Bilal var kommet på besøg for at låne mit keyboard. På vej ud ad døren fortalte han mig, at hans drøm om at blive en kendt musiker var gået i opfyldelse. Han havde netop vundet en musikpris i et arabisk tv-program. Han fortalte mig også, at vores fælles kammerat Mohammed, som er bokser, lige havde vundet titlen som jysk mester.

Bilal spurgte mig: "Jeg har lige vundet en pris, og Mohammed har lige vundet et boksemesterskab, men hvad er du egentlig god til?" Der stod jeg så. Alene. Uden mål. Uden håb. Uden drømme. Uden fremtid, følte jeg.

Mens mine bedste venner tog hul på livet, løb jeg ind på mit værelse. Og græd. Mit liv så sort ud.

Jeg talte dårligt dansk, jeg manglede faglig støtte og faglige udfordringer og jeg boede i et område, hvor flertallet var uden arbejde og hvor mange manglede tilknytning til det danske samfund.

Men midt i al håbløsheden blev mit håb tændt. Bilals besøg blev øjenåbner for mig. Det gik op for mig, at der kun var én, der kunne tage ansvaret for mit liv. Det var mig selv. Mit håb blev en uddannelse. En uddannelse, som kunne blive min vej ud af håbløsheden.

DET SVÆRE SKOLESKIFTE

Jeg overtalte min mor til, at jeg skulle skifte skole. Jeg havde brug for at få kammerater, der talte bedre dansk. Jeg havde brug for at blive udfordret fagligt. Jeg ville virkelig gerne have en god 9. classes eksamen. Dét var mit håb.

Problemet var, at jeg gik i en modtageklasse kun med andre flygtninge og indvandrere, på en folkeskole uden særligt mange etnisk danske elever. På skolen blev der talt mere arabisk, end der blev talt dansk, og det var lige før, at

selv vores underviser begyndte at tale arabisk. Fordi der konstant startede nye elever i modtageklassen, startede undervisningen hele tiden forfra.

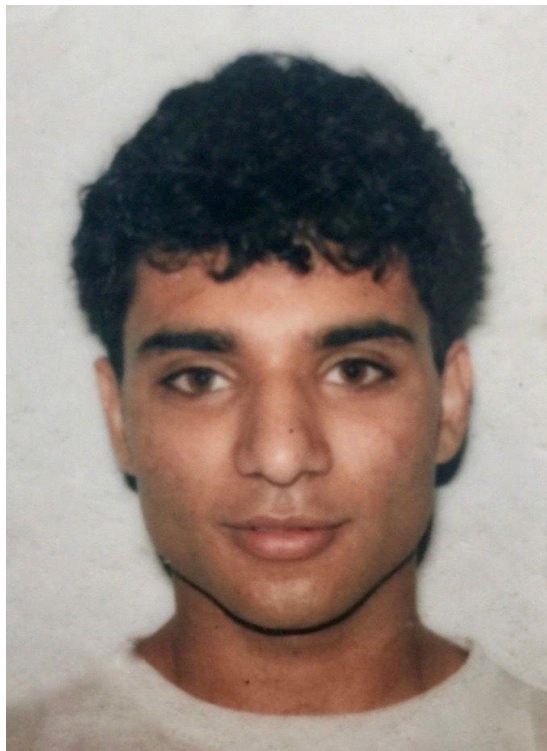
Men det var svært at finde en ny skole, der ville give mig en chance. Det blev heller ikke lettere af, at jeg var bagud i alle fag, og at min daværende skole ikke mente, at mine danskundskaber var gode nok til, at jeg kunne forlade modtageklassen.

Sammen med min mor, gik jeg fra skole til skole. Vi fik nej gang på gang, men jeg holdt fast i håbet. Vi endte på Åby Skole. Vi skulle igen forsøge at overtale en skole til at optage mig, så jeg kunne tage min niende classes eksamen. Der var ikke frit skolevalg, så hvorfor skulle de sige ja? Jeg havde tårer i øjnene og spurgte endnu engang om ikke bare, jeg kunne få en prøveperiode. Og så lykkedes det. De sagde ja til en tre-måneders prøveperiode, og den forløb så godt, at jeg fik lov at blive på skolen. Det er 20 år siden.

Mine forældre vidste ikke rigtig, om jeg kunne blive til noget. Ingen i min familie har taget en uddannelse før mig. En af mine ældre brødre var en af de bedste elever på sin skole i Libanon, og min familie troede, at det var ham, der ville få en uddannelse. Men han valgte at blive selvstændig. Så når ikke engang han fik en uddannelse, tænkte mine forældre heller ikke, at jeg ville få det.

Af samme grund forstod min familie ikke helt, hvorfor jeg efter folkeskolen tog på højskole for at tage en 10.klasse. Men jeg var fast besluttet på at blive klogere på det danske sprog og samfund. Hvis en dansk familie ville have adopteret mig, tror jeg, det var lige før, jeg ville have sagt ja.

GYMNASIEÅRENE

Efter højskolen fortsatte jeg videre på Langkaer Gymnasium. Specielt Samfundsfag gik jeg rigtig meget op i. Det fag var med til at åbne min verden og give mig en større samfundsforståelse. Og så var det også det fag, der gav mig interessen for politik.

I gymnasiet tog jeg et kæmpe ryk rent fagligt, men det var også i de år, mine sociale kompetencer for alvor udviklede sig. Gennem længere tid havde jeg gået og været frustreret over ikke at få nye venskaber. Der var ingen der kom til mig med et ønske om at lære mig at kende. En dag spurgte en klubleder mig, hvorfor jeg ikke selv tog initiativ i stedet for bare at vente på, at andre kom til mig. Det var endnu en øjenåbner. Fra den dag af begyndte jeg selv at skabe mine sociale relationer. Det åbnede helt nye døre. I dag er det stadig mit mantra. Sid ikke og vent men tag selv initiativ til dialog.

Da jeg startede i gymnasiet, var jeg stadig langt bagefter rent fagligt, men ville vise verden, at jeg godt kunne blive til noget på trods. Hvis bare man tror på sig selv og har viljen til at nå sine mål, så skal man nok nå dem. Det råd vil jeg gerne give videre til nutidens unge. Tro på jer selv. Det kan godt være, at I møder folk på jeres vej, der ikke tror på, at jeres drømme kan lade sig gøre for jer, men dem

om det. Bare I selv bevarer troen på jer selv, så skal I nok nå i mål. Det virkede for mig.

Men faglighed ikke er alt. Det er mindst lige så vigtigt at være en god kammerat og have fokus på sine sociale kompetencer. Det er fællesskabet med andre, der skaber den sikkerhed, der giver mod til at tro på sig selv.

JURISTEN

Efter gymnasiet fik jeg arbejde som pædagogmedhjælper i en børnehave i Gellerupparken. Jeg engagerede mig i Multikulturel Forening, der skulle "starte dialog mellem folk og afmystificere fordomme".

Egentlig havde jeg overvejet at læse medicin, men foreningsarbejdet satte mig i kontakt med flygtninge og indvandrere, der bad om hjælp til at forstå breve fra offentlige myndigheder. Jeg kunne ofte kun oversætte brevene, men ikke hjælpe med rådgivning om indholdet. Der begyndte jeg at interessere mig for det juridiske og derfor begyndte jeg at læse jura på Aarhus Universitet.

Som nyuddannet arbejdede jeg som daglig leder i Gellerupparkens Retshjælp. Siden var jeg med til at starte firmaet Advokaterne Vest. Her beskæftigede jeg mig med sager om eksempelvis familiesammenføring og anbringelser. På et tidspunkt nåede jeg til den erkendelse, at jeg kunne få mere indflydelse på mine mærkesager ved at engagere mig i politik.

POLITIKEREN

I 2006 stillede jeg op som kandidat til Aarhus Byråd for De Radikale. Jeg blev valgt som suppleant og fik i 2007 et sæde i byrådet, som jeg har været medlem af siden. Derfra har jeg gennem årene arbejdet på at gøre Aarhus til en rummelig og mangfoldig by med plads til alle.

I starten var jeg egentligt ikke så politisk aktiv, men jeg var ret optaget af integration, og af, at folkeskolerne skal have en bedre fordeling af børn med

dansk og udenlandsk baggrund. Jeg vil ikke have, at børn skal gå igennem det samme, som jeg gjorde. Jeg brænder for at hjælpe de svage til at kunne se en vej ud af mørket.

Efter byrådsvalget i 2013 blev jeg rådmand for Kultur og Borgerservice, hvilket jeg stadig er den dag i dag.

MØNSTERBRYDEREN

I dag bruger jeg meget tid på at holde foredrag for unge. Jeg vil vise dem, at man KAN skabe dét liv, man ønsker sig. Selv om man er langt bagud. Selv om ens muligheder virker uendeligt små. Men man skal have drømmen. Og man skal holde fast i håbet.

I dag har jeg en god uddannelse. Jeg har egen virksomhed, er viceborgmester og kulturrådmand, har fire dejlige børn og bor sammen med min skønne kæreste. Håbet bragte mig hertil. Det forandrede mit liv. Dét håb, vil jeg gerne give videre.

OM AT FØLE SIG DANSK

Danmark har givet mig en chance i livet. Det er jeg meget taknemmelig for. Jeg er endt i et velfærdssamfund, hvor alle har lige muligheder, og det er jeg rigtig glad for. Danmark er et rummeligt land med plads til mangfoldighed. Den mangfoldighed kan der arbejdes meget med, men pladsen er der.

Jeg er blevet spurgt om jeg føler mig dansk. Men det er et svært spørgsmål. Der er meget dansk i mig, fordi jeg bor her og har boet her i mange år. Men mine forældre er fra Palæstina og mine rødder er der. Jeg tror ikke på, at man kan føle sig enten/eller. Man er vel altid et både/og. Og det har jeg det godt med.

Jeg har minder fra barndommen og historier i bagagen, som jeg hverken kan eller vil slippe. Jeg tænker på alle mine venner fra flygtningelejrene og tænker på, hvor de er henne i dag, og hvilket liv de mon lever nu, hvis de stadig lever –

og jeg får stadig tårer i mine øjne, når jeg besøger eller tænker på de flygtninge, der er tilbage.

Noget jeg har med fra mine forældre er familiesammenhold. Palæstinensiske familier har et helt særligt sammenhold blandt familiemedlemmerne. Man er rigtig meget sammen som familie. Det kan jeg rigtig godt lide, og det ligger dybt i mig.

MIT FORHOLD TIL AARHUS – OG DANMARK

Jeg har altid været glad for at bo i Aarhus, men må indrømme at jeg kedede mig lidt, dengang jeg kom hertil. Da havde byen ikke så meget at byde på. Men byen har skiftet ham og er i dag en meget spændende by at bo og leve i. Her meget mere at opleve. Kulturlivet har generelt fået et ordentligt løft hen over de senere år, synes jeg.

For mig er det bedste ved Aarhus naturen. Placeringen ved vand og skov, og de mange kulturtilbud, som byen byder på. Det gør byen skøn at bo og leve i. Kulturen har i de senere år givet borgerne en selvtillid og tro på sig selv. Den ses og opleves nu som en international by. I år er vi så også valgt som Europæisk Kulturhovedstad. Det har i høj grad givet byen en nyvundet selvforståelse og tro på fremtiden, samtidig med at verden er ved at få øje på os.

Kulturen har en særlig prioritet for mig og optager mig meget. Så da jeg blev rådmand i 2014, valgte jeg at det skulle være for magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice. Kulturen har formålet at flytte vores by og kultur samler. Vi kan være uenige om så mange ting, men kulturen kan binde os sammen. Det er noget vi kan være fælles om.

Aarhus har flyttet sig meget i løbet af de seneste årtier, men Aarhus kan blive endnu bedre. Jeg synes, vi skal arbejde mere med infrastrukturen i Aarhus. Derudover skal vi arbejde på bedre rammer for byens børn og unge og så skal vi gøre noget mere for at komme hinanden mere ved. Som civilsamfund skal vi blive bedre til at tage aktiv del i at løse nogle af de udfordringer, som byen har med hjemløse, socialt udsatte og flygtninge.

Jeg synes Danmark er det bedste samfund at bo i på den måde, vi behandler socialt udsatte. Jeg har ikke set det gjort bedre andre steder. Men jeg er bange for i hvilken retning udviklingen går. Vi skal arbejde for at udviklingen går den rette vej. Siden jeg kom hertil, er Danmark blevet bedre til at integrere, men debatten er blevet større og tonen hårdere. Vi har flere metoder nu til at håndtere integration, men samfundet er blevet mere råt. Sproget er mere råt og folk ytrer sig mere.

AARHUS – EN EUROPÆISK BY

Aarhus ikke bare en by i Europa men en europæisk by. Vi er en del af noget større. Vi er en del af et europæisk fællesskab med en fælles demokratiforståelse og nogle fælles værdier, som jeg synes vi skal værne om. Jeg ønsker, at vi lever i fred og fordragelighed og skaber fælles projekter. Jeg er optaget af de ting, der binder os sammen mere end af de ting, der skiller os ad. Hvis vi står sammen, så kan vi skabe et godt liv for os alle.